

## Tentoonstelling KOPPIG (maart 2014)

Samen met de beelden van Laurent Dufour tonen we Congolese schilderijen uit de jaren 50. Ze zijn naïef in hun onderwerpen maar verscheiden in hun vormgeving.

Wat begon als eenvoudige tekeningen op huizen in poto-poto evolueerde gaandeweg tot volwaardige schilderijen die uitdrukking gaven aan het levenskader en de bezieling van de maker.

De voorgestelde schilderijen legden een geheimzinnig parcours af, via een Griekse verzamelaar en mecenas en een Afrika-liefhebster van bij ons, tot aan de muren in het Hannah-huis.

De kunstenaars die ze maakten werden geapprecieerd door Afrikakenners. Het Museum voor Midden Afrika in Tervuren heeft een aantal van hun werken opgenomen in de collectie. Enkele kunstenaars waren met hun werk ook aanwezig op de Expo58 in Brussel.

Opvallend is de veelvuldige voorstelling van maskers. Maskers die verbergen, onthullen en doen vermoeden. In de animistische omgeving van de kunstenaars in de jaren 50 waren maskers nog alom aanwezig. Ook voor stedelingen betekenden de deelname aan de rituelen en dansen een verbondenheid met het dorp en de clan. Door het gebruik van maskers bij o.m. initiatie rituelen werd de individuele aanwezigheid en verantwoordelijkheid opgeslorpt in een collectieve beweging.

De schilder Thango werd door zijn clan opgevorderd om hun belangen te dienen. Want als individueel bezit verworven werd, moest, op straffe van uitstoting of bedreiging, verdeeld worden. Thango bekocht het wellicht met zijn leven maar de geesten gaven het geheim niet prijs.

Wie de film "Het vijfde seizoen" van Peter Brosens zag, herinnert zich de slotscène. Daarin wordt de zondebok, degene die vreemd was en ervan verdacht werd om de "natuur te doden", verbrand door gemaskerde dorpingen die hun individueel moreel besef laten opgaan in de collectieve misdaad.

Maskers horen niet bij een cultuur maar bij alle culturen.

Laurent Dufour toont zich op tal van affiches met een van zijn "koppen" op zijn hoofd. Zijn koppen hebben altijd een dubbel gezicht: datgene wat men ziet en datgene wat men vermoedt. De werken van Laurent Dufour zijn speels en burlesk. Laurent houdt van het leven en hij geniet ervan.

Genieten is een werkwoord dat ernstige mensen, zeker met sociale verantwoordelijkheid, liever niet in daden omzetten. Het lijkt alsof daardoor de ernst van het "werken" ondergraven wordt.

De Belgische historica, Sofie De Schaepdryver, is ongetwijfeld een ernstige, hardwerkende historica. In een artikel in de De Standaard Magazine, beschrijft ze hoe belangrijk feesten, dansen en muziek maken voor haar is. Ze noemt het "een vorm van generositeit. Van wellevendheid zelfs."

Kunnen genieten en kunnen blij zijn doet niets af van de ernst. De lach relativeert de ernst. Maar versterkt ook de ernst, het werken, het deelnemen en deelhebben aan de samenleving. Het is een vorm van dankbaarheid voor datgene dat er is, ook als is het niet perfect.